

Hvad kan USA's toldpolitik føre til?

af Helga Zepp-LaRouche på CGTN's hjemmeside i Kina

Debatindlæg, 13:59, 07-apr-2025

Her er linket til artiklen på CGTN's hjemmeside: What could U.S. tariff policy lead to? – CGTN

Helga Zepp-LaRouche

***Redaktørens note:** Helga Zepp-LaRouche, en særlig kommentator om aktuelle anliggender for CGTN, er grundlægger og international præsident for Schiller Institutet, en tyskbaseret politisk og økonomisk tænketank, der blev grundlagt i 1984. Artiklen afspejler forfatterens holdninger og ikke nødvendigvis CGTN's.*

Da USA's præsident Donald Trump bekendtgjorde »gensidige toldsatser« mod praktisk talt hele verden, fra 10 procent til næsten 50 procent, sendte den ensidige handling chokbølger gennem de finansielle markeder. Kina reagerede ved at indføre en modtold på 34 procent på alle produkter importeret fra USA, mange lande fulgte trop i varierende grad, mens nogle har udskudt deres beslutning i håb om at forhandle en eller anden aftale på plads med Trump-administrationen.

Det store spørgsmål er, om denne typisk hensynsløse og økonomisk åbenlyst inkompetente indførelse af »Amerika først«-politikken vil føre til den genindustrialisering af USA, som Trump håber på? Eller vil det føre til et sammenbrud i det internationale finansielle system på grund af en kædereaktion af bankerotter i en allerede håbløst overgældsats finansiell struktur? Det afhænger af opfølgningen og gennemførelsen af sunde fysiske økonomiske principper.

Det Hvide Hus har udsendt et oplysningsblad, der redegør for argumentationen for tiltagene: »Lande som Kina, Tyskland, Japan og Sydkorea har ført en politik, der undertrykker deres egne borgeres indenlandske forbrugsmuligheder for kunstigt at øge konkurrenceevnen for deres eksportprodukter. Sådan politik omfatter belastende skattesystemer, lave eller ikke-håndhævede straffe for miljøforringelse og politik, for at undertrykke arbejderne lønninger i forhold til produktiviteten.»

Denne udtalelse blander dog meget forskellige sager sammen. Mens Kina har løftet næsten 850 millioner af sine egne borgere ud af fattigdom, udryddet absolut fattigdom, skabt en mellemindkomstgruppe på 400 millioner mennesker med en enorm købekraft og derudover er blevet udviklingsmotor for det Globale Syd, er situationen for Tyskland en ganske anden.

Indførelsen af eurozonen i 1999 blev stærkt kritiseret dengang, fordi den integrerede meget forskelligt udviklede økonomier i en valutazone, som ikke var en »optimal valutazone«. Da Gerhard Schröder gennemførte »Agenda 2010«, en række reformer, som tysk kansler i begyndelsen af 2000'erne, pressede det de indenlandske lønninger ned og øgede på den måde den tyske økonomis konkurrenceevne i forhold til de mindre industrialiserede lande i eurozonen. Det øgede den tyske økonomis vægt på bekostning af de andre europæiske lande, da de ikke længere kunne devaluere deres valutaer.

Som følge heraf blev Tyskland " verdensmester i eksport" i et stykke tid, men mange indenlandske investeringer, såsom fornyelse af grundlæggende infrastruktur, blev forsømt, og købekraften på hjemmemarkedet blev relativt svækket. Alt dette blev naturligvis overskygget af den efterfølgende udvikling, f.eks. tabet af adgang til billig russisk gas og tabet af det russiske marked af geopolitiske årsager. Teoretisk set kunne Trump-tarifferne være et wake-up call for Tyskland til at få orden i eget hus.

Trump-administrationens hensigt er tydeligvis at ophæve den

afindustrialisering, der fandt sted i USA under hans forgængeres neoliberale politik, som outsourcede en stor del af den amerikanske industrikapacitet til såkaldte billige arbejdsmarkeder. Derfor har USA næsten ingen små og mellemstore virksomheder, og landets produktive kapacitet er stort set reduceret til militæret. Men det pludselige skift fra en økonomisk model baseret på Wall Streets aktionærværdi og profitmaksimering til en mere holdbar industriel styrke indebærer farer for forstyrrelser og bankerotter i betragtning af den samlede amerikanske statsgæld på 37 billioner dollars og en samlet udestående derivatboble på 2 billiarder dollars.

Trump har et legitimt mål for den amerikanske økonomi, men han synes at være omgivet af økonomiske rådgivere, som afspejler en monetaristisk snarere end en sund økonomisk tankegang. Peter Navarro, Det Hvide Hus' seniorrådgiver for handel og produktion, har f.eks. beregnet, at toldsatserne årligt vil bringe ca. 600 mia. dollars ind i det amerikanske budget, hvilket helt udelader konsekvenserne af en handelskrig, der potentielt kan udløses af denne ensidige handling.

Og Trumps økonomiske rådgiver Stephen Miran støtter en plan for, hvordan udenlandske kreditorer af amerikanske statsobligationer kan »overbevises af fri vilje« om at veksle disse aktiver frivilligt til 100-årige statsobligationer uden renter.

Det eneste, der kan afhjælpe den økonomiske krise i USA og andre steder, er en tilbagevenden til fornuftige principper for fysisk økonomi: investering i videnskabelige og teknologiske fremskridt, internationalt rumsamarbejde og innovation i almindelighed. Det betyder, at uddannelsessystemerne i USA og de europæiske nationer må reorganiseres for at imødekomme denne orientering, og der skal gives tilskyndelse til at uddanne en højt kvalificeret arbejdsstyrke til dette formål.

Den værste fare ved Trump-administrationens ensidige udmelding

om toldsatser er, at verdensøkonomien opløses i en række forskellige blokke, der fører handelskrig mod hinanden, hvilket i sandhed ville være et taber-resultat for alle.

Alternativet er en samarbejdsorienteret tilgang, hvor reelle udviklingsperspektiver for Afrika, Asien, Nord- og Sydamerika og Europa sættes på dagsordenen for fælles projekter og samvirkende investeringer i infrastruktur, industri, landbrug, videnskab, sundheds- og uddannelsessystemer, finansieret gennem produktive kreditter.

Ubalancerne i handelen vil blive afhjulpet ved at gøre kagen større og tage hensyn til de enkelte økonomiers forskellige karakteristika og udviklingsniveauer i en retfærdig arbejdsdeling. "Menneskeheden først" vil føre til et win-win-resultat for os alle.